

Verslag concept

Statencommissie Economie, Financiën en Bestuur

Datum	:	28 oktober 2021
Commissievoorzitter (plv.)	:	mw. S. Doevendans
Commissiegriffier	:	mw. M. de Zwart
Telefoonnummer/e-mail	:	zwartm@noord-holland.nl

Aanwezig:		
	Commissievoorzitter	mw. S. Doevendans
	Commissiegriffier	mw. M. de Zwart
5	Leden van de commissie	FvD -----
		GL dhr. G. Zaal, dhr. J. Dulfer
		VVD dhr. G. Hartog, mw. M. van Meerten
		D66 mw. A. Kapitein, dhr. E. Kanik
10		PvdA dhr. J. Carton, dhr. T. Wagelaar
		PVV -----
		SP mw. A. de Groot, dhr. W. Hoogervorst
		CDA dhr. D. Heijnen, mw. C. Kuiper
		JA21 dhr. G. Kohler
		PvdD dhr. F. Zoon, dhr. J. Hollebeek
15		50plus -----
		CU dhr. M. Klein
		DENK dhr. E. Mangal
		Liberaal NH mw. Van Geffen
20		Fractie Baljeu: -----
	College van GS	dhr. Van Dijk, mw. Pels, mw. Zaal
	Afwezig met bericht van verhindering:	mw. I. Bezaan (PVV)
25	Notulist	Money Penny/H. Mutsaerts

Agenda

- 30 1. Opening en mededelingen
2. Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten
 - 2.a. Vooruitblik op de komende vergadering(en) a.d.h.v. strategische agenda
- 35 3. Inspreekhalftuur over onderwerpen die niet op de agenda staan maar wel tot de portefeuille van de commissie behoren

Pagina 2

4. A-Agenda Algemeen
4.a. Begroting 2022/Memorie van Antwoord/Advies GS aangehouden moties begroting 2022
4.b. Begroting 2022: Brief GS aan PS inzake Memorie van antwoord begroting 2022
40 4.c. Audit: Brief GS aan PS inzake auditopvolging peildatum 1 september 2021
5. B-Agenda Algemeen
5.a. Brief GS aan PS inzake advies GS aangehouden moties begroting 2022
5.b. IPO: Brief GS aan PS inz. Begrotingen 2022 van het IPO en BIJ12
- 45 6. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
7. Rondvraag portefeuille mw. Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
8. A-Agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)
50 8.a. Financiën: Voordracht actualisatie financiële verordening
9. Rondvraag portefeuille mw. Pels en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
10. A-agenda Openbare orde en Veiligheid, Integriteit, Internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concern control, Juridische Zaken, Archief, PS- en GS zaken (EFB onderwerpen portefeuille CvdK Van Dijk)
55 10.a. Voordracht definitieve samenwerkingsafspraken MRA
10.b. MRA: Brief GS aan PS inzake samenwerkingsafspraken MRA
11. B-agenda Openbare orde en Veiligheid, Integriteit, Internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concern control, Juridische Zaken, Archief, PS- en GS zaken (EFB onderwerpen portefeuille CvdK Van Dijk)
60 11.b. Slavernijverleden: Advies GS/initiatiefvoorstel Statenfractie DENK 'Onderzoek slavernijverleden
12. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
- 65 13. Sluiting
14. C-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Zaal)
14.a. Bestuur: Brief GS aan PS inz. Tweede deelbesluit Wob-verzoek Telegraaf inzake datacenters (c-agenda EFB 28-10-2021)
70 14.b. Werklocaties: Brief GS aan PS inz. Monitor Werklocaties Noord-Holland 2020-2021 (C-agenda EFB 28-10-2021, M&B 28-10-2021 en RWK 25-10-2021)
14.c. Economie/energie/NZKG/Tata: Brief GS aan PS inz. Just Transition Fund – Transitieplan IJmond (C-agenda NLG en RWK 25-10-2021 en EFB en M&B 28-10-2021 (EFB trekkende cie).
75 14.d. ROM: Brief GS aan PS inz. benoeming bestuurders en verlenen volmachten (C-agenda EFB 28-10-2021) n.v.t.
14.e. Economie: Brief GS aan PS inz. Definitieve vaststelling Uitvoeringsagenda Economie 2021-2023 (C-agenda EFB 28-10-2021)
- 80 15. C-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)
15.a. Energie/Financiën: Versterking kapitaalstructuur Alliander (A-agenda RWK 25-10-2021 met uitnodiging EFB / C-agenda EFB 28-10-2021)

Pagina 3

- 15.b Erfgoed: Brief GS aan PS inz. actualisatie provinciaal erfgoedregister: diverse in- en uitschrijvingen van provinciale monumenten (c-agenda EFB 28-10- 2021)
- 85 15.c Motie 42: Brief van GS aan PS over voorbereiding 3e tranche Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds (c-agenda EFB 28-10-2021)
- 15.d Financiën: concept verslag Rekeningencommissie 20-09-2021
16. C-agenda IPO, ICT en Data en Subsidies algemeen (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Stigter)
- 90 17. C-agenda Openbare orde en Veiligheid, Integriteit, Internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concerncontrol, Juridische Zaken, Archief, PS- en GS zaken (EFB onderwerpen portefeuille CvdK Van Dijk)
- 17.a Bestuur: Brief GS aan PS inz. beslissing op bezwaar in Wob-procedure reizen vrm. gedeputeerde naar Roemenië (C-agenda EFB 28-10-2021)
- 95 17.b Openbaarheid: Brief GS aan PS inz. Beleidslijn openbaarheid provincie Noord-Holland (C-agenda EFB 28-10-2021)
18. C-agenda Algemeen
- 18.a MRA: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht – editie 52 (c-agenda alle commissies oktober 2021)
- 100 18.b MRA: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht – editie 53 (c-agenda's alle commissie oktober 2021)

105

110

Agenda

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de hybride commissievergadering om 13.15 uur en heet alle aanwezigen welkom, zowel in de Statenzaal als via Teams. Zoals eerder vermeld, vindt vandaag het tweede deel van de cursus Stem op een Vrouw plaats. Het tweede deel van de cursus richt zich op een kijkje in de keuken en het vergroten van politieke netwerken. Een kleine groep cursisten zal vanmiddag in de buitenste ring van de Statenzaal plaatsnemen om een deel van de vergadering te volgen. Daarna gaan de cursisten met elkaar in debat op basis van het Baas van Noord-Holland programma. Geëindigd zal worden met een borrel van 17.00 – 17.45 uur in het bedrijfsrestaurant in de nieuwbouw Dreef en de commissieleden zijn van harte uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn om met elkaar in gesprek te gaan, ervaringen als Statenlid te delen en vragen te beantwoorden. Dhr. Kohler (JA21), mw. Van Geffen (Liberaal N-H en de hr. Klein (CU) zijn deels digitaal aanwezig. Er is een quorum. Mw. Bezaan (PVV) heeft zich afgemeld en mw. De Groot (SP) komt iets later in de vergadering.

115

120

125

2. Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten

De **voorzitter** meldt dat op verzoek van de fractie DENK de behandeling van het Initiatiefvoorstel onderzoek naar Slavernijverleden is verschoven naar de EFB-vergadering van

130

17 januari 2022. Zij constateert dat de agenda, het verslag van de vergadering van 27 september 2021, de lijst van moties en toezeggingen en de strategische agenda ongewijzigd worden vastgesteld.

- 135 2.a. Vooruitblik op de komende vergadering a.d.h.v. strategische agenda
De **voorzitter** meldt dat voor de volgende commissievergadering van 29 november op de agenda staan onder voorbehoud van tijdige aanlevering van stukken: Vooraf Technische briefing Pallas, Statenvoordracht Europastrategie Pallas, Statenvoordracht Actualisatie cultuurbeleid, Statenvoordracht Laatste begrotingswijziging, Brede Basismonitor,
140 Statenvoordracht Legesverordening 2022 en Tarieventabel 2022.

3. Inspreekhalffuur over onderwerpen die niet op de agenda staan maar wel tot de portefeuille van de commissie behoren

Er hebben zich geen sprekers aangemeld.

145

4. A-Agenda Algemeen

4.a. Begroting 2022/Memorie van Antwoord/Advies GS aangehouden moties begroting 2022

4.b. Begroting 2022: Brief GS aan PS inzake Memorie van antwoord begroting 2022

4.c. Audit: Brief GS aan PS inzake auditopvolging peildatum 1 september 2021

150

Dhr. **Heijnen** (CDA) geeft complimenten voor de sluitende begroting. Hij is het eens met de constatering dat de COVID-maatregelen ook volgend jaar nog van kracht zijn, daarom is het goed dat de provincie samen met gemeenten de ontwikkelingen blijft volgen en indien nodig actie onderneemt. Regelmatig ontvangt men een update van de uitgaven van het Economisch
155 Herstel- en Duurzaamheidsfonds en volgens planning is eind 2023 slechts de helft van het fonds uitgegeven. Voor 2022 staat er een bedrag van € 17,4 miljoen, terwijl de economie weer op volle toeren draait. Kunnen GS een versnelling inzetten bij de activiteiten 2022?

Leefbaarheid in kleine kernen en sport: voor 2024 en 2025 staat de bijdrage op nul, hetgeen tot veel onzekerheid leidt voor Dorpswerk Noord-Holland en Sportservice Noord-Holland.

- 160 Beide partijen moeten over structurele middelen kunnen beschikken voor een bestendige en toekomstgerichte inzet, is deze keuze mogelijk? Kan een motie terzake op instemming van GS rekenen? De toekomstige inkomsten van de provincie leiden tot zorgen. Wat is de stand van de discussie over elektrisch rijden en de negatieve gevolgen voor de opcenten? De indicatoren worden ondersteund, dat is een stap vooruit, hoewel een aantal indicatoren rücksichtslos zijn
165 geschrapt. Hierover zal in de Rekeningencommissie worden doorgesproken. De motie Helder taalgebruik is afgedaan.

Dhr. **Hartog** (VVD) onderschrijft de uitgangspunten van de begroting en de motie is afgedaan.

- 170 De instellingsbesluiten voor de nieuwe reserves zijn bedoeld om aan te sluiten bij de operationele doelen, zoals het programma Klimaat en Milieu. Dit maakt beter inzichtelijk waar de middelen aan worden besteed en de nieuwe indicatoren geven de effecten weer. Bij de indicatoren is nu een eerste verbeteringslag gemaakt, maar dit is een groeiproses. De vakinhoudelijke commissies spelen hierbij een belangrijke rol, dus zij dienen regelmatig te toetsen of nieuwe data tot betere indicatoren leiden om beter te kunnen sturen en de effecten te meten. In de Rekeningencommissie dienen de methodiek en het proces geëvalueerd te worden.

Dhr. **Heijnen** (CDA) vraagt de VVD of het doel van economisch herstel na COVID gericht op duurzaamheid, in stand dient te blijven.

180

Dhr. **Hartog** (VVD) is tevreden met de toelichting van het college om even pas op de plaats te maken en met het besluit van het college om momenteel geen versnelling in te zetten.

185

Dhr. **Dulfer** (GL) meent dat de vraag van het CDA suggereert dat COVID voorbij is, maar gezien de stijgende besmettingen, lijkt dat nog niet het geval. Deze kunnen wellicht wederom leiden tot maatregelen die de economie beperken.

190

Dhr. **Heijnen** (CDA) bevestigt dat COVID nog niet voorbij is en dat de huidige situatie kan leiden tot nieuwe maatregelen. De helft van de middelen voor economisch herstel (€ 100 miljoen) wordt pas tegen 2023 uitgegeven, daarom wordt een versnelling voorgesteld in de hoop dat COVID in 2024 geen problemen meer geeft.

195

Dhr. **Hartog** (VVD) zal de zorgen van het CDA in de algemene beschouwingen in de PS-vergadering adresseren. Naar het programma Mobiliteit en Bereikbaarheid gaat erg veel geld, maar de verwijzingen naar IMPI en de nota Infrastructuur Kapitaalgoederen ten aanzien van de besteding van de middelen zijn nogal mager. Men is blij met de enorme slag die gemaakt kan worden bij NNN en dat in deze periode de voorbereiding voor de afronding van de opgaven door het volgende college wordt vormgegeven.

200

Dhr. **Hoogervorst** (SP) geeft complimenten voor de verbeterde leesbaarheid van de begroting, dit is enorm verbeterd in verhouding tot eerdere begrotingen. Kunnen GS aangeven op welke terreinen een trendbreuk zichtbaar is in vergelijking met de begrotingen van voorgaande jaren? Voor representatie van de provincie wordt € 4 miljoen euro gereserveerd, hoe gaat dit zich in de toekomst ontwikkelen? Is hiervoor meer geld nodig gezien de toenemende complexiteit van de maatschappij en de grotere rol voor de provincie? De SP is blij met de financiële steun voor culturele instellingen maar dat is onvoldoende, met name voor de kleinere instellingen. Blijft er in de toekomst ruimte voor deze steun en zo niet, hoe kan dat mogelijk gemaakt worden? Programma-overstijgende budgetten kunnen doelen in diverse programma's ondersteunen, zoals in programma 4, waar meer geld kan worden besteed aan het behoud of uitbreiden van kleinere OV-verbindingen voor de borging van de leefbaarheid in de kleine kernen. Dit leidt tot minder CO₂-uitstoot van het autoverkeer hetgeen gunstig is voor programma 2, Klimaat en Milieu. Zien GS mogelijkheden van wisselwerking tussen de programma's en wordt daar in de toekomst vaker aandacht aan besteed? Er moet meer aandacht komen voor een integrale benadering van de leefbaarheid in de kleine kernen, in plaats van zoals nu het geval is, op ad hoc basis bij de kadernota en begroting. Is dit mogelijk en kan dat in de nabije toekomst uitmonden in een beleidsstuk? Zijn GS bereid hiernaar te kijken? De motie kan als afgedaan worden beschouwd.

205

210

215

220

Mw. **Kapitein** (D66) verwijst naar de integrale Omgevingsvisie. Is die niet voldoende hiervoor?

Dhr. **Hoogervorst** (SP) vindt dit een armoedige suggestie met het oog op de leefbaarheid van kleine kernen, want het gaat om het in standhouden van het OV en dorpsscholen en met een integrale aanpak kan e.e.a. geïntensiveerd worden. Een enkele verwijzing naar de Omgevingsvisie is dan niet toereikend.

225

Dhr. **Dulfer** (GL) constateert dat de begroting 2022 erg onzeker is gezien de mogelijke ontwikkelingen in de aankomende winter. Niettemin, complimenten aan GS voor de sluitende begroting. In 2022 wordt een klein positief saldo verwacht, het weerstandsvermogen wordt verhoogd en de solvabiliteitsratio stijgt. Daarvoor tevens complimenten aan GS. De verbeterde
230 beleidsindicatoren worden zeer gewaardeerd. GL gaat akkoord met de begroting, instellingsbesluiten en nieuwe reserves. Op pagina 2 van de instellingsbesluiten komen maar 2 van de 3 aangekondigde reserves aan bod. Waarom ontbreekt de reserve Energie–infrastructuur en Waterstoftransitie? De motie kan als afgedaan beschouwd worden.

235 Dhr. **Carton** (PvdA) gaat akkoord met de begroting. Waardering voor GS en de organisatie voor hoe PS betrokken zijn en worden bij de P&C–cyclus, begroting en jaarrekening en verbetering van de indicatoren. Deze voortgang wordt zeer gewaardeerd. In de Rekeningencommissie Plus kan verder gesproken worden over verbetering. Er bestaan zorgen over de financiële positie van de provincie op lange termijn. GS werken aan het formuleren van scenario's, wanneer
240 komen deze ter bespreking beschikbaar? Klopt het dat de provincies worden gecompenseerd voor de teruglopende opcenten? Graag een toelichting. De motie is afgedaan.

Mw. **Kapitein** (D66) beoordeelt de motie als afgedaan. De verbetering van de beleidsindicatoren ondersteunt de werkwijze van PS, complimenten voor deze eerste stap. Bij
245 het programma Bestuur moeten de indicatoren nog worden geformuleerd, hierover denkt men graag mee. Verzoek om de meest essentiële indicatoren in de programma's voor ambities die op andere wijze worden gemonitord, bij de volgende begroting terug te laten komen. Er is een medewerker Burgerparticipatie aangenomen, dat wordt ondersteund. Goed dat de Fraudebeleidsnota dit jaar nog beschikbaar komt. In de volgende commissievergaderingen
250 komt men terug op de culturele sector, want er zit nog ruimte in deze begroting. Programma 7, Economisch Herstel– en Duurzaamheidsfonds, kent nog veel beleidsmatige invullingsmogelijkheden, de helft van het budget moet nog besteed worden om groen de coronacrisis uit te komen. Hiermee kan deze collegeperiode grote impact gemaakt worden, maar de inhoudelijke bespreking vindt later plaats. De € 55 miljoen lening aan Alliander leidt
255 ertoe dat de provincie op een eerder moment leningen moet afsluiten, hoewel erkend wordt dat er mogelijk ook programma's beëindigd worden. Wanneer wordt meer informatie verschaft over de scenario's voor kapitaalinjecties infrastructuur en de impact hiervan? Graag een toelichting op de compensatie van de teruglopende opcenten door het Rijk. De waterkwaliteit zal in de toekomst om meer budget vragen, momenteel worden de
260 doelstellingen al niet gehaald.

Dhr. **Zoon** (PvdD) noemt drie aandachtspunten. Als eerste het financieel toezicht op de waterschappen vanwege de risicovolle situatie omdat het eigen vermogen slechts 12% bedraagt. Indicatoren voor waterschappen ontbreken, hoe wordt het financiële toezicht op de
265 waterschappen vormgegeven? De focus ligt nog steeds op economische groei, wel in combinatie met klimaat, gezondheid en veiligheid, maar de vraag aan GS is of deze focus wordt gecontinueerd gezien de sombere voorspellingen voor het klimaat? De huidige economische groei gaat leiden tot een grote zeespiegelstijging van 5 m. De begroting moet eerder gericht zijn op klimaat en gezondheid waarbinnen de economische groei vorm kan
270 worden gegeven. De naam van de Stelling van Amsterdam wordt gecombineerd met de naam UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinie. De siteholdertaken van de Hollandse Waterlinie worden ondergebracht in een nieuwe gezamenlijke provinciale uitvoeringsorganisatie, maar de waterlinies vertegenwoordigen ook ecologische waarden. Het is een gemiste kans dat de

ecologische kwaliteiten niet in deze nieuwe organisatie worden ondergebracht. Kunnen GS
275 kijken of een integrale aanpak mogelijk is? De motie is afgedaan.

Dhr. **Mangal** (DENK) vraagt of de meerdere miljoenen die worden besteed aan
lobbyorganisaties, daadwerkelijk waardevolle informatie opleveren, PS hebben geen zicht op
de gelden en waarop de organisaties zich richten. GS verwijzen naar de media voor het
280 antwoord op deze vraag, maar dan kan men beter enkele krantenabonnementen afsluiten, dat
scheelt veel geld. Hoe is het mogelijk dat de eerder gesignaleerde financiële problemen bij
gemeenten die zouden kunnen leiden tot niet-uitvoering van projecten, plotseling zijn
verdwenen? De Coronagelden van het Rijk worden afgebouwd, dus de situatie van gemeenten
blijft precair, gezien het toenemende aantal besmettingen en de mogelijk nieuwe maatregelen
285 die er aankomen. DENK is voorstander van de keuzevrijheid om wel of niet te vaccineren maar
iedere burger blijft het recht behouden om medisch geholpen te worden, want vaccinatie is
geen garantie dat men niet besmet wordt, maar wel beperkt het de gezondheidsrisico's. Dit is
een aanzet voor een minder belichte discussie over het wantrouwen dat bestaat tussen burger
en overheid door allerlei overheidsingrijpen en grote schandalen. Daar is men bezorgd over
290 want dat heeft impact op onder andere de vaccinatiebereidheid en het ondermijnt het
vertrouwen in overheidsorganen. GS worden met klem verzocht om het terugwinnen van het
vertrouwen van de burger aan de orde te stellen in zoveel mogelijk gremia en lokale besturen.

Dhr. **Hartog** (VVD) en dhr. **Dulfer** (GL) constateren dat de inbreng van DENK geen relatie heeft
295 met de begroting.

Dhr. **Mangal** (DENK) vindt het van belang dat er budget wordt gereserveerd voor het
tegengaan van ondermijning in Noord-Holland.

300 Dhr. **Hartog** (VVD) vraagt naar de voorstellen van DENK om het vertrouwen van de burger in
de overheid te herstellen.

Dhr. **Mangal** (DENK) wacht het antwoord van GS af en zal zich beraden op eventuele
voorstellen. De motie is afgedaan.

305

Gedeputeerde **Pels** dankt voor alle complimenten die zullen worden gedeeld met de
organisatie. De leesbaarheid en de indicatoren noodzaken tot een continu proces. Het
Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds is on hold gezet om de effecten van de eerste
maatregelen te monitoren en verantwoording af te kunnen leggen over de reeds
310 geïnvesteerde gelden. De effecten van de afbouw van de landelijke maatregelen worden nu
ook zichtbaar en die worden meegenomen in de evaluatie, waarbij niet alleen wordt gekeken
naar de economische kant maar ook naar de voortgang van duurzaamheid. Op een later
moment gaat men hierover met PS in gesprek. Daarnaast bestaat het voornemen om nieuwe
maatregelen in te zetten binnen de kaders van de motie. Om de middelen voor Dorpswerk en
315 Sportservice structureel te maken, is een besluit van PS nodig. Het is niet zo dat de provincie
zal worden gecompenseerd voor de lagere opcenten vanwege meer elektrisch vervoer, daar is
nog niets van bekend en het is nog niet geregeld, vandaar de oproep aan de landelijke
partijen in de Tweede Kamer om hiervoor een motie in te dienen. Wel vinden momenteel
gesprekken plaats met het Rijk over de herijking van het provinciaal fonds waarbij de
320 toekomstige scenario's van de opcenten worden meegenomen, maar de focus zal zeker liggen
op betaling naar gebruik.

Dhr. **Zoon** (PvdD) verzoekt GS die toch regelmatig in Den Haag aanwezig zijn, in te zetten op het aan de orde stellen van de opcenten, in plaats van om PS op te roepen om hun landelijke fracties aan te spreken.

Gedeputeerde **Pels** antwoordt dat via het IPO om helderheid is gevraagd over de opcenten. Er wordt ingezet op zelfverzekerde provincies maar dan moeten zij wel in staat zijn om ook op de lange termijn het beleid vorm te geven. Maar alle hulp is welkom. De samenhang tussen begroting en IMPI: het IMPI is onderdeel van het programma Mobiliteit en wordt betrokken in het onderzoek naar het opnieuw vormgeven van mobiliteit in de P&C-cyclus, de opmerking van D66 wordt om de meest essentiële indicatoren in de programma's voor ambities die op andere wijze worden gemonitord, bij de volgende begroting terug te laten komen, wordt meegenomen naar de begroting 2023. Er is een noodfonds beschikbaar voor de culturele sector en de tweede ronde gaat nu van start. Er wordt een mogelijk overschot verwacht, maar dat is afhankelijk van de aanvragen die worden ingediend. Een eventueel overschot zal gereserveerd worden voor mogelijk nieuwe noodsituaties. De groep van jonge makers die niet in staat zijn om te produceren, is een belangrijke groep, er wordt onderzocht op welke wijze deze groep geholpen kan worden. Daarnaast worden de maatregelen uit de tweede tranche van het herstellfonds uitgewerkt en de volgende keer staat de Cultuurnota op de agenda. Zij heeft eerder voorgesteld om bij het aflopen van de maatregelen te evalueren wat dit voor gevolgen heeft gehad voor het cultuurbeleid, maar PS kunnen zelf op een eerder moment meer middelen beschikbaar stellen voor het cultuurbeleid. Desgevraagd melden GS het geen probleem te vinden als er geld van het noodfonds overblijft, maar dat zal dan aan andere noodsituaties besteed worden, het mag niet op de plank blijven liggen. GS zullen een voorstel voorleggen aan PS indien dit het geval is. Integraal bestuur: GS proberen een zetje te geven met de impactanalyse CO2 en de monitor en actieprogramma Klimaat. Eventuele zaken die ontbreken, kunnen bij GS gemeld worden. Naast de twee genoemde reserves is er al een reserve beschikbaar voor klimaat en energietransitie, daarom staan er twee besluitpunten in plaats van drie. Ecologie werelderfgoed: de landschapskant is een taak voor GS en dat geldt dus ook voor ecologie. Daar kunnen GS op worden aangesproken.

Gedeputeerde **Zaal** constateert dat er corona nog steeds effect heeft op de economie, waardoor een aantal regio's achterblijft, zoals Haarlemmermeer en Amsterdam. De coronacrisis is dus nog niet voorbij en daarom moet de inzet op het herstel- en duurzaamheidsfonds gecontinueerd worden. Integraal beleid kleine kernen: de leefbaarheid in kleine kernen is heel belangrijk, dit thema wordt integraal benaderd via heel veel dossiers zoals bestuurskracht en infrastructuur, en wordt ook lokaal en regionaal opgepakt, zoals met het programma de Kop werkt. Er is een EU-leadersubsidie beschikbaar voor de plattelandsontwikkeling en kleine kernen in het noorden. Daarom is niet gekozen om de leefbaarheid in kleine kernen als specifiek thema te benaderen, maar GS zijn graag bereid om verder te praten over de leefbaarheid in kleine kernen, eventueel aan de hand van een discussienota. Financieel toezicht gemeenten en waterschappen (portefeuille Loggen): vanuit het wettelijk kader wordt toezicht gehouden op de waterschappen. Er is geen aanleiding om dit toezicht anders vorm te geven, maar suggesties voor een andere aanpak zijn welkom. De zorgen van DENK over de gemeentelijke financiën blijken onterecht te zijn geweest, want het Rijk heeft intussen middelen voor de jeugdzorg beschikbaar gesteld en er volgt nog overleg over het Gemeentefonds. De enige gemeente die onder toezicht was gesteld, is intussen vrijgesteld. Financiële problemen bij gemeenten zijn niet altijd corona gerelateerd, dat heeft

370 vaak andere oorzaken, zoals problemen op het sociaal domein. GS zetten in op de lobby in Europa en bij het Rijk (met het oog op onteigening van agrariërs) maar het is onmogelijk om de effecten van deze specifieke lobby in beeld te brengen, want vaak wordt er door meerdere partijen gelobbyd.

375 Dhr. **Van Dijk** (CdK) benadrukt dat het kleine kernenbeleid integraal wordt afgestemd, in het college maar ook in zijn functie als Rijksheer. Bij ambtsbezoeken aan gemeenten wordt hier specifiek aandacht aan besteed en best practices worden onderling gedeeld. Goed dat ook PS willen blijven investeren in beleid voor ondermijning en dat de focus van de provincie op transparantie en openheid om het vertrouwen van de burger niet te schaden, ondersteund wordt. In de verschillende beleidsprocessen moeten inwoners vanaf het begin betrokken worden.

Tweede termijn

385 Dhr. **Carton** (PvdA) zal het antwoord over de opcenten doorleiden naar de Tweede Kamerfractie.

Dhr. **Zoon** (PvdD) zal een motie indienen voor de waterlinies. Bij interbestuurlijk toezicht is het een operationeel doel, 1.2.2., dat wel is geldt voor gemeenten maar niet voor waterschappen. Ook hier zal actie op worden ondernomen teneinde e.e.a. te corrigeren.

390 Dhr. **Heijnen** (CDA) verzoekt een toelichting op de tijdlijn van de evaluatie van het Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds.

395 Gedeputeerde **Pels** zal schriftelijk terugkomen op de procesvoortgang en melden op welk moment er meer informatie beschikbaar is over de evaluatie van het Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds.

De **voorzitter** meldt dat dit deel van het verslag van de vergadering wordt toegevoegd aan de vergaderstukken voor PS van 8 november a.s. Zij concludeert dat de motie Helder Taalgebruik is afgedaan.

5. B-Agenda Algemeen

5.a. Brief GS aan PS inzake advies GS aangehouden moties begroting 2022

405 Dhr. **Hartog** (VVD) leest in de brief twee opties waar steun voor gevraagd wordt: optie 1, een bedrag van € 640.000 en optie 2, een bedrag van tussen € 0 en € 3,7 miljoen. De antwoorden op technische vragen hebben niet voldoende duidelijkheid geboden. Graag een toelichting op wat GS van PS verwachten.

410 Dhr. **Carton** (PvdA) interpreteert deze voorstellen op andere wijze, maar een nadere toelichting is welkom.

Gedeputeerde **Pels** meldt dat er twee opties zijn voorgelegd op basis van twee verschillende rekenmodellen die leiden tot deze bedragen. Bij optie 1 gaat het om de middelen die nog beschikbaar zijn in de begroting 2022 plus de middelen van de algemene reserve. Van het rekeningresultaat van € 13,7 miljoen wordt € 10 miljoen gereserveerd voor de uittreding uit

het Goois Natuurreservaat. PS kunnen dus een afweging maken over een bedrag van € 0 tot € 3,7 miljoen. Beide bedragen hebben in feite niets met elkaar te maken.

420 Dhr. **Hoogervorst** (SP) constateert dat het agendapunt de aangehouden moties betreft en dat het niet gaat over specifieke bedragen.

Gedeputeerde **Pels** antwoordt dat de moties een besluit van PS betreffen. GS hebben de financiële ruimte geschetst en de twee rekenmodellen tonen aan wat de gevolgen zijn van
425 optie 2 en bij welke moties wel en geen overeenkomsten worden gezien. Maar PS besluiten over de financiële ruimte en welke moties daarvoor in aanmerking komen.

Dhr. **Hartog** (VVD) wil voor nieuw beleid geen gelden onttrekken aan de algemene reserve. Voorgesteld wordt om € 100.000 van het bestedingsresultaat 2020 toe te voegen aan de
430 algemene reserve.

Dhr. **Heijnen** (CDA) kiest voor optie a, een eenmalig te besteden bedrag van € 640.000, en wil vasthouden aan de 25%-norm met het oog op een zorgvuldig financieel beheer. Daarom wordt er niet voor gekozen om nieuw beleid te financieren met de algemene reserve want
435 hierdoor komt men onder de 25%-grens. GS geven in de adviezen op de moties herhaaldelijk aan dat zaken onvoldoende uitgewerkt zijn of dat het voorstel niet past in het huidige beleid, maar PS werden juist verzocht om ideeën aan te dragen door middel van moties. Een motie moet altijd nader uitgewerkt worden en natuurlijk is dat niet conform het huidige beleid maar dit is vooraf niet als kader meegegeven. Daarom is het onbehoorlijk om dit achteraf als reden
440 aan te voeren voor het ontraden van een motie. Overigens veel waardering voor GS en de gedeputeerde Financiën die dit proces in gang hebben gezet en dat PS hierbij zijn betrokken, maar voorgesteld wordt om dit proces samen met PS te evalueren zodat de goede intentie de volgende keer nog beter kan worden vormgegeven. Moties 65 en 79 worden ontraden, omdat de financiële consequenties niet kunnen worden ingeschat maar dat werd nu juist aan GS
445 gevraagd om aan te geven. Men heeft geen idee van de bandbreedte van de bedragen die nodig zijn voor de uitvoering van deze moties. Het CDA is tegen motie 67, motie 75 en het initiatiefvoorstel over het slavernijverleden zijn aangehouden door DENK. Motie 86 is erg breed en niet voldoende uitgewerkt.

450 Mw. **Kapitein** (D66) vindt dit een goede en vernieuwende werkwijze, goed dat PS moties kunnen indienen voor de kadernota die verder uitgewerkt moeten worden. Bij nadere analyse geven GS aan dat een aantal moties niet nodig is, omdat ze al onderdeel zijn van het beleid. Dat is een bevestiging van dat men het op vele punten met elkaar eens is, maar het is niet altijd duidelijk wat wel en niet uitgevoerd kan worden, anders waren de moties niet ingediend.
455 Er zijn in de begroting middelen beschikbaar voor aquathermie en innovatief watergebruik, dus moet deze motie nu opnieuw worden ingediend? Er is geen beleid opgesteld voor sociale innovatie maar GS geven aan dat onderzocht moet worden wat nodig is naast bestaande Rijksregelingen die sociale innovatie financieel vergemakkelijken. Gaan GS dit doen of moet hiervoor een motie worden ingediend? Een evaluatie van het proces wordt ondersteund. Kan
460 de volgende keer inzicht worden gegeven in de globale beschikbare ruimte voor moties? Dat het zo weinig was, had men niet verwacht, met name door het bedrag dat wordt gereserveerd voor uittreding uit de GR Goois Natuurreservaat. De norm van 25% van de algemene reserve wordt niet ter discussie gesteld. Men kiest voor optie a, want de prioriteiten van D66 liggen in

465 het coalitieakkoord en het herstelfonds en men is voorzichtig naar de toekomst toe, maar het is begrijpelijk dat andere partijen een andere keuze maken.

Dhr. **Mangal** (DENK) is verrast over het beperkte beschikbare bedrag voor de moties. Het is onacceptabel dat de provincie zich onttrekt aan het onderzoek naar het slavernijverleden, aangezien dat wel uitgevoerd wordt door bijvoorbeeld Overijssel. Het onderzoek kost
470 ongeveer € 100.000 per jaar, gebaseerd op de bedragen die de onderzoeken van Amsterdam en Rotterdam kostten. Via een lobby kan ook het Rijk gestimuleerd worden om bij te dragen. Er kan nog geen keuze gemaakt worden tussen optie a en b, omdat de gevolgen niet kunnen worden overzien.

475 Ines **Kostiç** (PvdD) vindt het belangrijk om met het bedrag van € 640.000 een boost te geven aan belangrijke zaken die tot op heden onvoldoende aandacht hebben gekregen en daar hoort dierenwelzijn bij. Bij de bespreking van de kaderbrief heeft de PvdD hiervoor een voorstel gedaan waarvoor slechts een klein deel van het bedrag van € 640.000 nodig is. Er zal in PS een motie worden ingediend om een klein bedrag te besteden aan dierenwelzijn,
480 ondanks de sympathieke intenties in bestaand beleid. Er wordt helaas meer geïnvesteerd in het doden van dieren dan in onderzoek naar niet-dodelijke middelen. Er kan een tandje bij, dus in PS zal hiertoe een aantal moties worden ingediend.

Dhr. **Carton** (PvdA) wil voorzichtig omgaan met de beschikbare middelen, daarom moet de
485 algemene reserve niet worden benut voor financiering van een aantal moties. De voorkeur gaat uit naar optie a, € 640.000. Binnen dit bedrag wordt een integrale afweging van de voorstellen in de moties gemaakt. Hij gaat ervan uit dat de voorstellen opnieuw worden voorgelegd aan PS en dat bij de algemene beschouwingen keuzes worden gemaakt.

490 Dhr. **Dulfer** (GL) is ook teleurgesteld door de defensieve reactie van GS. Het voorstel voor een evaluatie van het CDA wordt ondersteund, zodat het proces volgend jaar beter verloopt. Men kiest optie a, maar PS moeten wel in discussie gaan over de diverse voorstellen, daarom wordt het procesvoorstel van GS ondersteund. Zijn GS bereid om voor de kaderbrief 2023 de ingewikkelder voorstellen c.q. moties nauwkeuriger te beschrijven en voor te leggen zodat
495 deze goed kunnen worden beoordeeld? Momenteel zijn de voorstellen te beperkt beoordeeld. Geormerkte bedragen in een algemene reserve impliceren dat de reserve beperkt inzetbaar is en dat de algemene reserve een verkapte bestemmingsreserve/doelreserve is en dat is niet de bedoeling. Was de algemene reserve in de vorige begrotingsperiode sluitend? Hadden de in mindering gebrachte bedragen niet tot een negatief resultaat geleid? Hoe wordt eigenlijk
500 omgegaan met de algemene reserve en moeten PS over de geormerkte bedragen in de komende maanden in gesprek gaan?

Dhr. **Hoogervorst** (SP) vindt een keuze maken lastig. Betreurd wordt dat enkel op basis van een financieel criterium wordt geoordeeld over de aangehouden moties, daarom moeten PS
505 inhoudelijk in gesprek gaan over het belang van het uitvoeren van moties, zoals voor dierenwelzijn. Als dat enkel wordt beoordeeld op financiële argumenten, dan gaat men voorbij aan een goed dierenwelzijn en haalt men de kracht uit de motie. Bovendien is het gemakkelijker een motie te beoordelen wanneer bekend is of er wel of geen geld voor beschikbaar is. Het bedrag van € 16 miljoen waarmee rekening was gehouden voor de
510 uittreding uit het Goois Natuurreservaat neemt wellicht nog toe. Is het misschien beter om de deelname aan het Goois Natuurreservaat te continueren?

De **voorzitter** heet de cursisten op de publieke tribune van de cursus Stem op een Vrouw welkom.

515

Gedeputeerde **Pels** begrijpt de teleurstelling van de commissie over het bedrag van € 640.000 dat beschikbaar is, maar dat klopt niet en daarover moet men met elkaar in gesprek blijven.

De feedback van de commissie over de adviezen van GS op de moties wordt meegenomen in de evaluatie, want het was niet de bedoeling van GS om zich er gemakkelijk vanaf te maken.

520

Er is met name gekeken naar de uitvoerbaarheid van de voorstellen en de aansluiting op en passendheid bij het huidige beleid, maar voor het vormgeven van nieuw beleid is aanvullende studie nodig naar alle financiële consequenties. Een verzoek om nadere uitwerking kan via een motie aan GS worden voorgelegd, zoals ten aanzien van de middelen voor sociale

525

innovatie. Een motie die al wordt uitgevoerd en/of toegepast en dat was bij een aantal het geval, is overbodig. Het Goois Natuurreservaat is de afgelopen drie jaar in de kaderbrief als een potentieel risico benoemd, maar dit jaar is het risico concreet geworden en is een voorziening opgenomen. Motie 65, cultuurbeleid, is besproken bij de Cultuurnota. Er is toegezegd om in het beleid de positie van vrijwilligers verder te versterken, maar aanvullende suggesties zijn welkom. **Aan het verzoek om een discussie te voeren over de bedragen in de**

530

algemene reserve wordt graag voldaan. In het coalitieakkoord is expliciet besloten om geoormerkte bedragen in de algemene reserve op te nemen in plaats van de bedragen te storten in bestemmingsreserves, zodat voor de volgende coalitie duidelijk is welke bedragen daadwerkelijk vastliggen en tot besteding kunnen komen en welke heroverwogen kunnen worden. **Bij de discussie in het eerste kwartaal 2022, mede over de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen, kan tevens gesproken worden over de hoogte van de algemene reserve en welke bedragen hier wel of niet in worden opgenomen.** Prima om aan de hand van de

535

evaluatie en de Brede Basismonitor verder te spreken over de effecten van de moties naast de financiële consequenties. Op dit moment is het moeilijk om de moties op basis van gemeten effect te toetsen. De discussie over voorzetting van de deelneming aan het Goois

540

Natuurreservaat dient in NLG plaats te vinden, in deze commissie gaat het enkel over de financiële verwerking. De motie van het CDA, ondersteuning vrijwilligers verenigingen en stichtingen: naast de reeds verleende ondersteuning is onduidelijk waarop nog meer moet worden ingezet, daarvoor is meer sturing van PS nodig. **GS stellen voor om gezamenlijk verder te spreken over welke input PS nodig hebben om tot goede moties te komen en hoe GS**

545

kunnen meedenken in de geest van de moties.

Tweede termijn

Mw. **Kapitein** (D66) vraagt of motie 85 voor aquathermie en innovatief watergebruik opnieuw ingediend moet worden, want de middelen zijn beschikbaar.

550

Dhr. **Hartog** (VVD) vraagt welk advies de commissie aan GS gaat meegeven, want de moties die men in stemming wil brengen, moeten opnieuw ingediend worden.

555

Dhr. **Dulfer** (GL) ondersteunt het voorstel om het risicomanagement van de algemene reserve begin volgend jaar te bespreken.

560 Dhr. **Heijnen** (CDA) dankt voor de toegezegde evaluatie. Tevens wordt verzocht om de kwaliteit van de moties – specifiek ingediend bij de kaderbrief ter verwerking in de begroting – hierbij te betrekken.

Gedeputeerde **Pels** antwoordt D66 dat de motie niet opnieuw ingediend hoeft te worden, omdat er voldoende middelen beschikbaar zijn voor aquathermie. Het verzoek van het CDA wordt overgenomen en meegenomen in de evaluatie, want een begrotingsmotie is iets anders dan een motie op een algemeen onderwerp. In kwartaal 1 kan de evaluatie besproken worden.

570 5.b. IPO: Brief GS aan PS inz. Begrotingen 2022 van het IPO en BIJ12
Mw. Jellema lid AV, is digitaal bij dit agendapunt om de input van de commissie aan te horen en mee te nemen naar de vergadering op 2 november a.s.

575 Dhr. **Carton** (PvdA) gaat akkoord met beide begrotingen 2022. De extra aandacht voor ICT bij BIJ12 wordt onderstreept, want het structurele budget van € 1,4 miljoen voor versterking van de ICT-expertise is nog exclusief eventuele voorstellen voor de nieuwbouw van de applicaties vanwege de beveiligingsproblemen eerder dit jaar. PS worden hierover pas geïnformeerd met de najaarsnota van 2021 of de voorjaarsnota 2022. Wat is de laatste stand van zaken van dit dossier?

580 Dhr. **Zoon** (PvdD) is blij dat de nieuwe klimaatscenario's worden meegenomen in het IPO-beleid ruimtelijke ontwikkeling. Verzoek om ook PS te betrekken bij deze studies. Er wordt extra budget beschikbaar gesteld voor een gezonde leefomgeving, met kennisuitwisseling over het Schone Luchtakkoord. Geadviseerd wordt om de lessen rond Tata uit te wisselen met andere provincies, omdat daar dezelfde problemen spelen bij vervuilende bedrijven, bijvoorbeeld in Zeeland. Samenwerking hierin is goed, zeker in samenhang met de zeer zorgwekkende stoffen, vergunningverlening en handhaving. Ook worden de adviezen van de commissie Van Aartsen meegenomen, dat wordt toegejuicht. Graag een terugkoppeling van het IPO medio 2022. Het programma Vitaal Platteland stelt teleur, met name door het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het Nationaal Strategisch Plan. De PvdD verzoekt dringend te kijken naar de voedselvisie van de provincie vanwege de afschaling van het Nationaal Strategisch Plan dat het provinciale beleid ondersteunt. Onderzoek beperking faunaschade op een diervriendelijke manier: over alle provincies is in 2020 bijna € 32 miljoen uitgekeerd aan faunaschade; dat betreft veel verschillende dieren. Ethisch gezien kunnen niet alle dieren gedood worden, dus juist met innovatieve technieken moeten oplossingen gevonden worden voor de problemen in de mens/dier-verhouding. Daarom moet worden aangedrongen op het inzetten van de innovatiebudgetten van het IPO voor dit onderwerp, koppelkansen te zoeken en slimme technieken te bedenken.

595 Mw. **Kuiper** (CDA) ondersteunt beide begrotingen.

600 Mw. **Van Meerten** (VVD) stemt in met beide begrotingen.

Dhr. **Kanik** (D66) stemt in met beide begrotingen. Helaas ontbreken in de IPO-begroting de indicatoren zoals die zijn opgenomen in de eigen begroting, daarom het verzoek om meer inzicht te geven in hoe de concreet gestelde doelen gehaald gaan worden.

605 Mw. **Jellema** (PvdA) dankt voor de input en zal deze meenemen naar de vergadering op 2 november a.s.

6. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

610 Er zijn geen vragen.

7. Rondvraag portefeuille mw. Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

Er zijn geen vragen.

615

8. A–Agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)

8.a. Financiën: Voordracht actualisatie financiële verordening

Dhr. **Heijnen** (CDA) vindt het een hamerstuk, het gaat om een technische actualisatie.

620

Dhr. **Hartog** (VVD) vindt het een hamerstuk.

Dhr. **Carton** (PvdA) vindt het een hamerstuk. Klopt het dat PS nog gaan spreken over de rechtmatigheidsverklaring?

625

Mw. **Kapitein** (D66) vindt het een hamerstuk.

Gedeputeerde **Pels** dankt voor de steun. Zij veronderstelde dat de rechtmatigheidsverklaring in de Rekeningencommissie besproken zou worden, zij gaat deze afspraak na, maar zo niet, dan zal in de Rekeningencommissie hier verder over gesproken worden.

630

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS.

9. Rondvraag portefeuille mw. Pels en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

635

Er zijn geen vragen.

10. A–agenda Openbare orde en Veiligheid, Integriteit, Internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concern control, Juridische Zaken, Archief, PS– en GS zaken (EFB onderwerpen portefeuille CvdK Van Dijk)

640

10.a. Voordracht definitieve samenwerkingsafspraken MRA

10.b. MRA: Brief GS aan PS inzake samenwerkingsafspraken MRA

Mw. **De Groot** (SP) vraagt zich af ondanks dat de voorstellen van raden en Staten in de overeenkomst zijn verwerkt, deze bestuursorganen nu goed op de hoogte zijn van wat de samenwerkingsafspraken daadwerkelijk behelzen. Is het wenselijk om de opmerkingen van raden en Staten die volgens GS niet thuishoren in de overeenkomst, te verwijzen naar de toekomst? Het Manifest Werken aan een sterk vestigingsklimaat van VNO–NCW d.d. 6 juni 2021 is toegestuurd aan de informateur om in de formatie mee te nemen en te verwerken. Dit Manifest is door de MRA ondertekend maar zijn de raden en Staten hierover geraadpleegd en hebben zij ingestemd met deze ondertekening van het manifest? Alle bevoegdheden blijven bij raden en Staten van de deelnemers, want de MRA is een informeel samenwerkingsverband.

650

De MRA-vertegenwoordigers en het lid van de raadtafel worden verzocht deze vragen te bespreken in de MRA. De moties 2021/153 en 157 zijn afgedaan.

655

Dhr. **Wagelaar** (PvdA) ondersteunt de voordracht waarin voldoende oog is voor democratische legitimiteit en effectieve samenwerking. Nu moet overgegaan worden tot de uitvoering zodat duidelijk wordt hoe het in de praktijk uitpakt. Hij is benieuwd naar de resultaten van de raadtafel en naar de procedure Wensen en Opvattingen, want vandaag werd na de
660 beantwoording duidelijk dat PS hier weinig invloed op hebben. De moties 2021/153 en 157 zijn afgedaan.

Mw. **Kuiper** (CDA) vindt het een hamerstuk. Door middel van een evaluatie van de afspraken kan tijdens het overgangsjaar worden beoordeeld of deze voldoen aan de doelstellingen. De
665 moties 2021/153 en 157 zijn afgedaan.

Dhr. **Dulfer** (GL) vindt de voorstellen voor de governance en de samenwerkingsafspraken goed. PS hebben uitgebreid gesproken over het ongelukkige of onjuiste gebruik van de termen 'ambities en doelstellingen' in de concepttekst. GS geven aan dat de door PS
670 geconstateerde bevindingen aan de orde worden gesteld in de komende vergaderingen van de transitie- en regiegroep. Wat zijn de ambities en doelstellingen van GS bij het aan de orde stellen van bevindingen wanneer PS de definitieve tekst gaat vaststellen? Wat willen GS daarmee bereiken? In de praktijk moet zich nog veel uitkristalliseren, ook de doorwerking van de afspraken in de eigen organisatie van de provincie. Een goede provinciale organisatie biedt
675 een goede basis om kleinere gemeenten te ondersteunen bij het goed inbedden van de samenwerkingsovereenkomst in hun eigen organisatie. Wanneer komen er voorstellen voor de eigen werkwijze in de organisatie? De CdK moet zich ervoor inzetten om de angst bij gemeenten voor een dominante machtspositie van Amsterdam in de regio, weg te nemen. Het is juist anders, de afgelopen jaren heeft de MRA zich niet overtuigend bewezen en het risico
680 blijft bestaan dat de MRA eindigt als een papieren tijger. Samenwerking komt niet vanaf papier tot stand, maar vanuit een innerlijke behoefte.

Mw. **Kapitein** (D66) vindt het een hamerstuk, hoewel de samenwerking pas in het eerste jaar echt vorm gaat krijgen. De vervanging van het woord 'slechts' door 'in ieder geval' bij de best
685 practices voor de inbreng van wensen en bedenkingen door raden en Staten geeft een heel andere inkleuring van de samenwerking. Kan het college bevestigen dat de komende maanden de best practices voor de structurele betrokkenheid van raden en Staten worden ingevuld? Verwacht wordt dat de ambities en meervoudige doelstellingen scherper geformuleerd gaan worden in de komende jaren, 'et cetera' is niet voldoende. Men kijkt uit
690 naar een succesvolle samenwerking om meer ambities in de provincie te realiseren. De moties 2021/153 en 157 zijn afgedaan.

Mw. **Van Meerten** (VVD) vindt het belangrijkste aspect dat de inrichting van de samenwerking goed wordt vormgegeven. Dit is een overgangsjaar, maar wat betekent dan de zin: "Wij blijven
695 continu met elkaar in gesprek om het functioneren van de nieuwe governance te evalueren". Wordt er tussentijds bijgesteld en door wie dan? Kan dit plaatsvinden zonder goedkeuring van raden en Staten? Men is blij met de toezeggingen over de financiële transparantie en de aanpassing van het woord 'slechts'. De moties 2021/153 en 157 zijn afgedaan.

700 Dhr. **Mangal** (DENK) vraagt zich als Amsterdammer af of ook Zaanammers zich betrokken voelen bij de MRA. Hoe wordt dit gevoel buiten de regio Amsterdam in de samenwerking geadresseerd? Bestaat er wel voldoende draagvlak in de gemeenten?

705 Ines **Kostiç** (PvdD) constateert dat dit proces is gestart omdat burgers en volksvertegenwoordigers onvoldoende betrokken waren bij de MRA, daarom is het jammer dat de motie voor het beter informeren en betrekken van burgers geen steun krijgt. In het stuk staat dat de inhoud en procedures gekoppeld zijn, daarom is het jammer dat wel worden genoemd economie, luchtvaart en datahubs, maar niet een keer woorden als klimaat, biodiversiteit, natuur en gezondheid. Het blijft ondanks de grote crises bij vaagheden. Het is 710 teleurstellend dat er weer geen echte keuzes worden gemaakt,

Dhr. **Van Dijk** (CdK) zal de complimenten overbrengen maar dankt gelijktijdig voor de snelle reacties van de 32 raden en 2 Staten en hun bijdragen aan het proces. De praktijk moet nu gaan bewijzen of alle papieren voornemens en ambities tot uitvoering gebracht kunnen 715 worden. In alle werkbezoeken besteedt hij aandacht aan de worsteling die gemeenten doormaken met vele soorten samenwerkingsverbanden en hoe zij daarin kunnen optreden. Reeds bij de vorige bespreking is toegezegd op welke wijze de MRA-activiteiten in de eigen organisatie worden geïmplementeerd en dat PS tijdig zullen worden geïnformeerd en betrokken. Bij de bespreking in PS op 15 november a.s. zal hiervoor een tijdspad worden 720 aangeboden, want zodra de nieuwe structuur wordt ingevoerd, kan deze ingepast worden in de PS-vergadercyclus¹. Het PS-lid van de raadtafel (nog niet bekend) bewaakt dat het MRA-proces ten aanzien van de betrokkenheid van raden en Staten vooraf goed wordt vormgegeven en niet achteraf. De Staten gaan zelf over wie er deelneemt aan de raadtafel namens Noord-Holland. Desgevraagd door de PvdD over het meenemen van opmerkingen van 725 PS en het wel of niet indienen van een motie, stelt de CdK dat uitvoerig is gediscussieerd over de doelstellingen en kaders, maar eigenlijk ligt de focus op leidende thema's. Dat is ook uitgelegd in de regiegroep en daar was geen motie voor nodig, want het was duidelijk dat men hier helderder over moest zijn. De doelstellingen komen terug in de agenda en portefeuillehoudersoverleggen waar nieuw beleid wordt opgesteld. Het uiteindelijke voorstel 730 en de doelstellingen worden door PS langs de provinciale kaders c.q. beleid gelegd, ook ten aanzien van natuur en klimaat. Moties worden beschouwd als een opdracht aan GS. In de toekomst kunnen ook moties en amendementen worden ingediend over MRA-voorstellen, zo moet het proces lopen, dan worden deze door de bestuurders namens de provincie meegenomen richting MRA. De kaderstelling en de controlefunctie door PS veranderen niet, 735 die blijven zoals ze zijn. In antwoord op de vraag van DENK over de coördinerende rol van de provincie voor kleine gemeenten met het oog op de vrees voor de dominante rol van Amsterdam, wordt geantwoord dat gemeenten vanuit hun eigen kracht moeten deelnemen en dat zij zelf moeten aangeven op welke onderwerpen meer samenwerking en of ondersteuning nodig is. Het is ondoenlijk om in een document specifieke gevoelens weg te nemen, daarom 740 moet men in dit overgangsjaar gezamenlijk in gesprek blijven. De organisatiestructuur en eventuele wijzigingen in de samenwerkingsovereenkomst komen terug bij PS. Het Manifest Werken aan een sterk vestigingsklimaat dat is ondertekend door de MRA maar niet is gedeeld met raden en Staten, wordt door de CdK afgestemd met gedeputeerde Zaal. Maar het manifest

¹ De CdK zal in de PS vergadering van 15 november hierover mondeling mededelingen doen.

745 is eerder een lobbydocument waarin aandacht wordt gevraagd voor het vestigingsklimaat, dan dat het leidt tot besluitvorming. De MRA werkt binnen bepaalde kaders en een mandaat en die gelden ook voor de lobby van dergelijke documenten over het vestigingsklimaat. Als dit manifest binnen de kaders valt, dan is er niets aan de hand. De CdK komt hierop terug.

Tweede termijn

750

Ines **Kostiç** (PvdD) vraagt wie heeft besloten dat de aangenomen motie om burgers waar mogelijk, beter te betrekken, niet uitgevoerd wordt en dat transparantie wordt vormgegeven door stukken te publiceren.

755

Dhr. **Van Dijk** is groot voorstander van openheid en transparantie, dat is bekend. Tijdens de bespreking met PS heeft hij al aangegeven dat de inwoners van Noord-Holland toegang hebben tot heel veel bijeenkomsten en informatie, want het volksvertegenwoordigende overleg moet plaatsvinden in openbaarheid. Echter, bij de MRA kan niet alles geopenbaard worden, dat zou vergelijkbaar zijn met het installeren van camera's in alle kamers van het Provinciehuis. Het volksvertegenwoordigende overleg vindt in openbaarheid plaats, zodat inwoners kennis kunnen nemen van debatten en besluiten. De werkzaamheden in de MRA op het gebied van samenwerking zijn hetzelfde als in de ambtelijke provinciale organisatie, dit is vormgegeven in de samenwerkingsovereenkomst. Er blijkt op dit moment geen draagvlak te bestaan om de ingediende motie over te nemen en uit te voeren, maar hij hecht aan openbaarheid en bewoners krijgen alle gelegenheid om de MRA-processen te volgen.

760

765

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als bespreekstuk naar PS wordt doorgeleid, aangezien niet alle fracties het als hamerstuk hebben benoemd.

770

11. B-agenda Openbare orde en Veiligheid, Integriteit, Internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concern control, Juridische Zaken, Archief, PS- en GS zaken (EFB onderwerpen portefeuille CvdK Van Dijk)

11.a. Slavernijverleden: Advies GS/initiatiefvoorstel Statenfractie DENK 'Onderzoek slavernijverleden

775

Dit agendapunt vervalt op verzoek van DENK en wordt geagendeerd voor de vergadering van 17 januari 2022.

12. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

780

Er zijn geen vragen.

13. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 16.15 uur.